

Bandari ya Kilwa fursa muhimu kwa ulinzi wa mazingira baharini

Na MBARAKA
KAMBONA, Kilwa

SERIKALI ya awamu ya sta chini ya Rais Samia Suluhu Hassan, imendelea kuwa mstari wa mbele kuhakikisha wanaweka mazingira safi na salama kwa uvuvi nchini, ambapo imesaini mikataha wa ujenzi wa Bandari ya Uvuvi Kilwa.

Bandari hiyo inajengwa na Kampuni ya Ujenzi ya China Harbour Engineering (CHEC), ambapo zediyeshi billioni 266.79 zitemetewa kwa jini ya ujenzi wa bandari hiyo itakayokuwa na uwezo wa kuhifadhi tani elfu 60 za mazao ya uvuvi iwa mwaka.

Kwa mujibu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi, bandari hiyo ikamiliwa na kuanza kazi inatajwa kuwa ndio izakwi bandari kubwa zaidi, kuwahi kujengesha kazi ukunda wo Bahri ya Hindi wa pwani ya Afrika Mashariki.

Akizungumza katika makabidhiano, yofanyika katika eneo la ujenzi ilipo wilayani Kilwa, mkoani Lindi, Katibou Mikuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuv), Dk. Rashid Tamamatamah anasema kwa mialia mingi serikali imekuwa ikopeta mapato mengi kwa sababu ya ukoseli wa bandari ya uvuvi.

Anasema uwepo wa bandari hiyo utasaidia kuruhusu meli kubwa zinazofanya uvuvi katika bahan kuu kitia nanga, kuwepo kwa bandari hiyo kutawezesha nchi kunufauka na fursa nyingi

za uvuvi katika ukanda wa bahari kuu.

"Uwepo wa bandari hiyo utasaidia kuongeza uwekezaji katika seita ya uvuvi na kukuza uchumi wa mwananchi mmoja mmoja na taifa kwa ujumia pamoje na kulinda uhifadhi wa mazingira kwa kuwa uwepo wa bandari ni chachu ya kufanya uvuvi katika misingi thabiti," anasema.

Kwa upande wake, Mkuu wa Mkoa wa Lindi, Zainab Telack anawatala wananchi wa Wilaya ya Kilwa kujipusha na vitendo kuhujumu ujenzi wa Bandari ya Uvuvi Kilwa, ili mradi huo ukamilike kwa wakad uliopangwa na kunufauka wananchi na Taifa kwa ujumia.

"N i w a o m b e wananchi wote tuwe walini wa shughuli zote zitakazofanyakia. Katika mradi huu, asitokee mtu sasa akaanza kudokoa vifaa vya ujenzi hapa, tutachelewesha mradi huu kukamilika kwa wakati," anasema Zainab.

Anasema kwa kusema kuwa hategemel kiona mkandarasi analalemkia lowambwa kuna wasi wa mafanikia vitendo vya wiz katika mradi huo, huku akibaomba wananchi wote kutoa ushikiano kwa wajenzi tuo ili mradi huo ukamilike na manufaa yaanze kapatikana mapema koma iliyovikusidhia.

Anasema kwa muda mrefu kazi ya uvuvi imekowu siendelea

KATIBU Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, anayesimamia sekta ya Uvuvi, Dk. Rashid Tamamatamah (kushoto) akimicabidihi mlicatiba wa ujenzi Meneja Mkuu, Kampuni ya ujenzi ya CHEC, Cheng Yongjian (kulia).

Niwaombe
wananchi wote
tuwe walini wa
shughuli zote
zitakazofanyakia
katika mradi
huu, asitokee
mtu sasa
akaanza
kudokoa vifaa
vya ujenzi hapa,
tutachelewesha
mradi huu
kukamilika kwa
wakati,"

Mkuu wa Lindi,
Zainab Telack

KATIBU Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, anayesimamia sekta ya Uvuvi, Dk. Rashid Tamamatamah (kushoto) na Meneja Mkuu, Kampuni ya ujenzi ya CHEC, Cheng Yongjian (kulia) walikusini myaraka za makabidhiano ya ujenzi wa bandari ya uvuvi ya Kilwa. Katikati ni Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ntale kushoto kwa Waziri ni Mwenzekuwa wa Katali ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Dk. Christina Ishengoma.

wilayani humu, lakini marufaa makubwa bado hayajapati kana kutokana na uvuvi huo kuwa na vitendo kazi dunii, lakini kwa ujenzi wa bandari hiyo utasaidia kuimua shughuli za uvuvi na soko la samaki kutoka Kilwa Itafunguka zaidi.

WAZIRI NDAKI ATOA NENO

Waziri wa Mifugo na Uvuv, Mashimba Ndaki anasema anaatalaka uongozi wa Kampuni ya CHEC, ambao ndio wamepeewa majukumu ya ujenzi wa bandari hiyo kuhakikisha ujenzi wake unakamilika ndani ya muda uliopangwa kwa sababu fedha kwa ajili ya kufanya kazi hiyo zipo.

"Senkali inazaka kuona mradi huu unaanza kufanya kazi kwa haraka, kwa kuwa bandari hiyo ni muhimu mikubwa kwa maslahi mapana ya nchi. Utakuwa msaada katika uhifadhi mazingira ya bahari na hata kuwa na uwezo mikubwa wa kuzaalisha samaki wengi," anasema.

Kwa upande wake, Mwenzekuwa wa Katali ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Dk. Christina Ishengoma, anasema wizara kuhakikisha wanamisimamia vyema mkandarasi aliyekabidhia kujengesha bandari hiyo, ili kukamilika kwa wakati.

Naye, Meneja Mkuu wa Kampuni ya Ujenzi ya China Harbour Engineering (CHEC), ambayo imepewa zabuni ya ujenzi wa bandari hiyo,

Cheng Yongjian alishukuru serikali kwa kuwasimini na kuwapa kazi hiyo na kusema kuwa wataitekeleza kwa wakati na kuhakikisha ndani ya mieu 24 watakabidihi mradi huo kwa Serikali ulidwa umekamilika.

Wananchi wa Kilwa Adam Selman na Rajab Abdallah, ambao wote ni wavu walijarisha kuwa na matumaini makubwa na mradi huo huku kwa nyakati tofauti, wakilema watahakikisha wanashirikiana na wajenzi wa mradi huo ili uweze kukamilika kwa wakati.

Selman anasema ujenzi wa bandari hiyo, utakuwa na falida kutwa kwa wavu wa maeneo hayo kwa kuwa sasa shughuli za zitakuwa zinazofanyakia rasmi na hata kuondoa ufanyaji wa shughuli za uvuvi katika maeneo yesiyoukuwa rasmi.

"Tunampongea Rais Samia kwa hili, hili ni hadia kubwa kwetu kwa kuwa mradi huu utakuwa wa kisasa na utazingatia mazingira yote muhimu yanayotakwa katika bandari za Uvuv na kusaidia kuboresha shughuli zao kulelio iliyvo. Hwi sasa," anasema.

Naye, Abdallah anasema uvuvi utazifanyakia kwa kisasa zaidi na nina uhalikia ule uharibitu wa mazingira ya bahari hivi sasa utaondoka, msanii ujenzi wa bandari hiyo utasaidia kuleta mafanikio makubwa kwa nchi na kuleta mafanikio makubwa kwa nchi.

Mkuu wa Wilaya ya Bagamoyo, Zainab Abdallah (kushoto), akomweleza jambo Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, katika hafia fupi ya kuzindua na kukabidhi jengo jipya kwa Kikundi cha Ulinzi Shirikoshi wa Rasilimali za Uvuvi cha Dunda (RMU) iliyofanyika willayani Bagamoyo. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Bagamoyo district commissioner Zainab Abdallah (L) briefs Livestock and Fisheries minister Mashimba Ndaki at yesterday's handing over in Bagamoyo of a newly completed Beach Management Unit building to Dunda Fisheries Resource Protection Group. Photo: Guardian Correspondent

Govt to loan 300 boats to fishermen for deep sea fishing

By Guardian Reporter, Bagamoyo

LIVESTOCK and Fisheries Minister Mashimba Ndaki has said the government plans to empower fishermen with modern fishing gear including boats to enable them engage in deep sea fishing to increase catches and enhance their economic wellbeing.

Ndaki made the remarks here on Tuesday at a brief event to launch and hand over a new building to the

community based Beach Management Unit (BMU) for Dunda for enhancing security of ocean resources along the Indian Ocean Coast.

Mashimba said the government wants to increase fisheries products and that is why President Samia Suluhu Hassan has increased the Fisheries Budget for FY 2022/23 with some of the money to be used to purchase more than 300 boats to be loaned to fishermen to improve their activities.

He added that the boats will help fishermen to fish in deep sea to harvest big catches to enable fish processing plants to work to their full capacities different from now when many factories perform below installed capacity.

The minister also called on the people to support government efforts in fighting illegal fishing activities stressing that the task is not for the ministry alone, but for everyone.

"Fish is nutrition, fish is money, fish

is business and fish is employment, we should work together to fight illegal fishing," he added.

He also called on leaders of BMUs to adopt ethical behaviour and avoid corruption and favouritism as these contribute to illegal fishing.

Meanwhile, Bagamoyo District Commissioner, Zainab Abdallah thanked the government on how it has mobilised itself to empower fishermen, saying through the plan fishermen in her district will greatly benefit.

Serikali kuwawezesha wavuvi vifaa vya kisasa

Na Mbaraka Kambona, PWANI

WAZIRI wa Mifugo na Uvuvi, Mashamba Ndaki, amesema serikali imejipanga kuwawezesha wavuvi vifaa vya kisasa ikiwamo boti kuvua samaki kwenye kina kirefu ili waongeza uzalishaji wa oldhaa hiyo, kulinua uchumi wao na kukuza Pato la Taifa.

Ndaki alibainisha hiyo wakati wa hafu fupi ya kuzindu na kukabidhi jenzo iloya kwa Kikundi Shirikishi cha Ulinzi wa Rasilimali za Uvuvi cha Dunda (SMU) kwa ajili ya kuimarisha ulinzi wa rasilimali za bahari katika Ukaranda wa Pwani ya Bahari ya Hindi iliyo fanyika wilayani Bagamoyo, mkoani Pwani, Julai 5, 2022.

Allsema serikali inataka kuongeza uzalishaji wa mazao ya uvuvi na ndyo maana Rais Samia Suluhu Hassan ameongeza bajeti ya Sekta ya Uvuvi ya mwaka 2022/2023 na sehemu yake statutoria konunua boti zaidi ya 300 ili wilkopeshwe wavuvi na kuboresha shughuli zao.

Pia boti hizo zitasaidia wavuvi kwenda katika kina kirefu na kuvuna mazao mengi ya samaki na kufanya viwanda vya kuchakata samaki kufanya kazi kwa uwezo wake tofauti na itavyo sasa viwanda vingi vinafanya kazi chini ya uwezo uliosimikwa.

Waziri Ndaki aliswataka wananchi kuungu mikono juhudzi za serikali kupiga vita uvuvi haramu huku akisitiza kuwa kazi hiyo sio ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi pekee bali ni ya kita mmoja.

"Samaki ni lishe, samaki ni pesa, samaki ni biashara na samaki ni ajira, tushirikiane kupiga vita uvuvi haramu," allsema.

Aliswataka vlongezi wa Vikundi Shirikishi vya Ulinzi wa Rasilimali za Uvuvi kuwa waadilifu na kujiepua na vitendo vya rushwa na uenzoole kwa kuwa ndyo chanzo cha uvuvi haramu.

Mkuu wa Wilaya ya Bagamoyo, Zainabu Abdallah, alishukuru serikali iliyopo panga kuwawezeshi wavuvi akiamini kowu kwa mifango hiyo wavuvi katika wilaya yake watanufalika kupitia shughuli zao hizo.

"Samaki ni lishe, samaki ni pesa, samaki ni biashara na samaki ni ajira, tushirikiane kupiga vita uvuvi haramu," allsema.

TAVWA

Na Ashton Balaig
MOROGORO

TAASISI ya Wanjamapeni (TAWIRI) magogoro kadamu na wanyamaka na shughuli mu kuvamia katika asili ya mapito ya wmaarufu kama shotimese ili mi iweze kumalizika serikali kwa kush sekta binafsi na vhabari, ikweka pamoja ukwamo jumii umuhimu walisha wasanchi umuhimu wa maen Mtafiti Mkuu kuiti Dk. Stephen Nindi, a

Mkuu wa Wilaya ya hafu fupi ya kuzindu ka wilayani Bagamoyo

Mahal

Na Grace Gurisha

MAHAKAMA ya kupitia Kimo Jim Masuala ya Familia Tembe, jijini Dar es Salaam mpango wa mashaari ssa.24 ili wa waendelee na maju muda wa kazi.

Hayo yansemewi Mkuu wa Kitengo cithi sho ya Mahakama, I Rumisha, wakati Benia ilipotembelea ba hakama katika mao 46 ya Sabasaba, Dar es Salaam.

Dk. Rumisha alise ya kuswalo iosa ki kimepoleka kesi nyir ya uendeshaji wa hayo umekuwa na cithi

The Guardian

Digital

+255 745 700 710

LIKE & FOLLOW US

Tsh 1,000, Kenya sh100

TANZANIA

National Pg 4

Govt to empower fishermen with boats

